

Úřad práce České republiky, krajská pobočka v Brně

Č.j. UPCR-BM-2019/129442-20100202, 7/2019

Informace ve věci náhrady doby a výše podpory v nezaměstnanosti

Žádost:

ze dne 29. srpna 2019 ve znění doplnění ze dne 2. září 2019 a ve znění dvou doplnění ze dne 6. září 2019

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Žadatel požaduje informace ve věci náhradní doby a vzájemné provázanosti s výší podpory v nezaměstnanosti a jak je tato otázka promítána do formulářů.

Odpověď krajské pobočky Úřadu práce ČR v Brně:

Vážený pane,

k Vaším čtyřem žádostem, které byly na Úřad práce České republiky, krajskou pobočku v Brně, doručeny dne 29. srpna 2019, 2. září 2019 a dvě ze dne 6. září 2019, si Vám dovoluujeme sdělit následující:

Ve Vašem posledním podání hovoříte o podstatě žádosti, podle našeho názoru tím není nic jiného než účel žádosti. Úřad práce je známo, že je vedeno správní řízení o podpoře v nezaměstnanosti, jež je předmětem Vašeho zájmu. V tomto směru lze uvést, že podle § 36 odst. 2 druhá věta správního řádu má účastník řízení, pokud o to požádá, právo na informace o řízení.

Vaše dotazy primárně směřují k žádosti o zprostředkování zaměstnání, a potažmo i k žádosti o podporu v nezaměstnanosti. Žádost o zprostředkování zaměstnání je upravena v § 26 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o zaměstnanosti" nebo „ZoZ“) kde je uvedeno, že „žádost o zprostředkování zaměstnání obsahuje zejména identifikační údaje uchazeče o zaměstnání a souhlas s jejich zpracováním, údaje o jeho kvalifikaci, získaných pracovních zkušenostech, zájmu o určitá zaměstnání, zdravotních omezeních a údaje, které uchazeče o zaměstnání omezují v souvislosti se zprostředkováním zaměstnání.“ Je zde tak stanoven právní základ shromažďování konkrétních typů informací toliko v příkladném výčtu.

Formulář žádosti o zprostředkování zaměstnání (a rovněž i žádosti o podporu v nezaměstnanosti) lze nalézt na [www-stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí: https://portal.mpsv.cz/sz/obcane/formulareobcana](https://portal.mpsv.cz/sz/obcane/formulareobcana)

Dále Váš dotaz směřuje na § 25 odst. 7 ZoZ, dle něž překážkou pro zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání je neposkytnutí identifikačních údajů a neposkytnutí nebo zrušení souhlasu se zpracováním osobních údajů. Uvedené ustanovení je tak právním základem pro zpracování osobních údajů.

A dále pak zčásti Váš dotaz směřuje na § 41 odst. 3 (konkrétně i písm. c) zákona o zaměstnanosti, kde je upravena náhradní doba zaměstnání.

Obecně lze uvést, že podstatou žádosti o zprostředkování zaměstnání, a potažmo tedy podstatou zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání je, že na sebe uchazeč o zaměstnání přebírá práva (výhody), ale i povinnosti. Jednou z těchto výhod je i to, že uchazeč o zaměstnání je tzv. státním pojištěncem ohledně tzv. zdravotního pojištění.

Co se týče projekce výše uvedených ustanovení do formuláře žádosti o zprostředkování zaměstnání (a potažmo zčásti do formuláře žádosti o podporu v nezaměstnanosti - viz dále), lze uvést následující:

V bodě L je kolonka souhlasu se zpracováním osobních údajů. Vyslovení nesouhlasu se zpracováním osobních údajů je překážkou zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a rovněž důvodem pro vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání dle § 30 odst. 1 písm. d) zákona o zaměstnanosti, dle něž uchazeče o zaměstnání krajská pobočka Úřadu práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže uchazeč o zaměstnání zrušil svůj souhlas se zpracováním osobních údajů.

Kolonka C žádosti o zprostředkování zaměstnání je zčásti projekcí náhradní doby zaměstnání, důležitá je v této souvislosti rovněž poznámka pod čarou, na kterou odkazuje bod 8) v kolonce C.

Kolonka H je pak zčásti projekcí určité výše náhradní doby, a to osobní péče o dítě ve věku do čtyř let, kdy o této se kromě § 41 odst. 3 písm. c) zákona o zaměstnanosti hovoří i v § 5 písm. c) č. 1 téhož zákona, kde jsou upraveny vážné důvody, se kterými pak zákon o zaměstnanosti pracuje na jiných místech. Kolonka H rovněž souvisí s bodem 4 formuláře žádosti o podporu v nezaměstnanosti, kde se rovněž hovoří o náhradní době.

Podle § 42 odst. 2 první věta zákona o zaměstnanosti skutečnosti rozhodné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti je uchazeč o zaměstnání povinen doložit krajské pobočce Úřadu práce, a to například evidenčním listem důchodového pojištění, potvrzením o zaměstnání, potvrzením o výši průměrného výdělku, dokladem o výkonu jiné výdělečné činnosti, u osoby samostatně výdělečně činné potvrzením o době trvání účasti na důchodovém pojištění a o vyměřovacím základu pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti; změny těchto skutečností je povinen písemně oznámit krajské pobočce Úřadu práce nejpozději do 8 kalendářních dnů. Je zjevné, že v tomto ustanovení se nachází demonstrativní výčet dokladů, které uchazeč a žadatel o podporu v nezaměstnanosti v jedné osobě dokládá na podporu svých tvrzení stran přiznání podpory v nezaměstnanosti. Uvedené potvrzuje rovněž komentář k předmětnému ustanovení ze systému ASPI: „V celé dosavadní praxi týkající se dokládání skutečností rozhodných pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti bylo a je na uchazeči o zaměstnání, aby si příslušné podklady a doklady obstaral (zejména od zaměstnavatele nebo okresní správy sociálního zabezpečení) a úřadu práce je doložil. Ustanovení demonstrativně vyjmenovává příklady, které připadají nejčastěji

v úvahu; výjimečně pak lze v rámci správního řízení o přiznání podpory v nezaměstnanosti použít i formu čestného prohlášení. Velmi důležitá je i povinnost hlášení změn souvisejících s výší podpory v nezaměstnanosti. V případech, kdy je poskytována částka nižší, krajská pobočka Úřadu práce uchazeči rozdíl doplatí, v případě neoprávněně poskytované vyšší částky je pak uchazeč o zaměstnání povinen přeplatek vrátit (viz § 54 až 56).“

Co se týče Vámi dotazované „sankce“, uvedené souvisí s poslední stranou formuláře žádosti o zprostředkování, kde je zahrnuto i prohlášení o pravdivosti vyplněných údajů. Určitou formu sankce za poskytnutí nepravdivých údajů lze v souvislosti s § 41 odst. 3 písm. c) zákona o zaměstnanosti spatřovat v § 55 odst. 2 ZoZ, dle něž byla-li uchazeči o zaměstnání jeho zaviněním podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci přiznána a poskytována neprávem nebo ve vyšší částce, než skutečně náležela, zejména proto, že uchazeč o zaměstnání zamlčel nebo nesprávně uvedl některou rozhodnou skutečnost nebo nesplnil svou oznamovací povinnost, je uchazeč o zaměstnání povinen částky neprávem přijaté vrátit.

K § 26 odst. 1 zákona o zaměstnanosti a § 42 odst. 3 zákona o zaměstnanosti a dále na § 50 odst. 1 ZoZ a § 51 odst. 1 ZoZ Vám informace poskytnuta byla - lze doplnit, že neexistuje písemná instrukce nebo pokyn, tyto byly toliko na bázi ústní a byly odrazem právě posledně citovaných ustanovení, z nichž jednoznačně fakticky plyne, že pokud je posledním tzv. ukončeným zaměstnáním tzv. náhradní doba, bude podpora v nezaměstnanosti při splnění dalších zákonných podmínek přiznána z násobků průměrné mzdy v národním hospodářství. Nicméně „písemně“ lze potvrdit, že písemná instrukce či pokyn není dán, potažmo že jsou dány ústně a jsou odrazem citovaných ustanovení.

Lze rovněž doplnit, že se jednalo o zobrazení určitých modelových situací, v žádném případě se nejednalo o to, jak bude v konkrétním určitém správním řízení rozhodnuto. Vždy je zásadní skutkový stav hodnocený na základě důkazů ve spise.

Dále lze sdělit, že proti rozhodnutí o přiznání či nepřiznání podpory v nezaměstnanosti lze podat řádný opravný prostředek v podobě odvolání, přičemž lze brojit jako proti nepřiznání, tak proti výši podpory v nezaměstnanosti.

Přijměte prosím toto sdělení.

S pozdravem